

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **R. M.**

skazanego za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. i z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 25 września 2023 r.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończzonego prawomocnym
wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 9 września 2021 r., sygn. akt II AKa 120/21,
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach
z dnia 23 marca 2021 r., sygn. akt II K 78/20,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek R. M. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu celem sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania zakończzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku mocą, którego wnioskodawca został skazany za popełnienie szeregu czynów zabronionych: usiłowania zabójstwa w zamiarze ewentualnym, spowodowania obrażeń, które spowodowały naruszenie czynności narządu ciała u pokrzywdzonego na czas powyżej 7 dni oraz posiadania substancji psychotropowych, i za które wymierzono mu karę łączną 10 lat pozbawienia wolności oraz obowiązek zadośćuczynienia z art. 46 § 1 k.k. W sprawie nie wywiedziono kasacji.

R. M. z jednej strony uzasadnił swoje żądanie tym, że w sprawie pojawiły się nowe fakty i dowody świadczące o jego niewinności a z drugiej strony podniósł brak zaangażowania adwokata z urzędu reprezentującego wnioskodawcę w postępowaniu w pierwszej i drugiej instancji. We wniosku skazany zamieścił postulat zwolnienia go od opłaty sądowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zacząć trzeba od przypomnienia, że przepis art. 545 § 3 k.p.k. stoi na straży zapobiegania tego typu sytuacjom, w których do merytorycznego rozpoznania przez Sąd Najwyższy wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem prowadziłyby pisma skazanego zawierające polemikę z poczynionymi ustaleniami bez podania rzeczowych argumentów, czyniącym zadość treści art. 540 k.p.k. Zgodnie z tym uregulowaniem, Sąd Najwyższy, po stwierdzeniu, że z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność, odmawia jego przyjęcia bez wzywania skazanego do uzupełnienia braków formalnych pisma.

R. M. dążył do złożenia wniosku o wznowienie postępowania i zwrócił się do Sądu Najwyższego z prośbą o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia tego wniosku. W nadesłanym piśmie nie wykazał jednak, jakie to miałyby się ujawnić nowe fakty i dowody, których wartość mogłaby świadczyć o tym, że można choćby hipotetycznie przewidywać, iż są w stanie zaważyć na zakończonym już prawomocnie postępowaniu karnym. W zasadzie treść wniosku świadczy wręcz o czymś przeciwnym. Sam wnioskodawca stwierdził bowiem, że dotychczasowe nieujawnienie ich jest spowodowane nierzetelnością obrońcy, który nie przedstawił tych dowodów podczas toczącego się postępowania. Gdyby więc skazany wiedział o dowodach mogących postawić go w lepszym świetle w toku procesu to obecnie nie są to już „dowody nowe ujawnione po uprawomocnieniu się wyroku drugoinstancyjnego”.

Lektura akt sprawy nie pozwalała na stwierdzenie, że podczas postępowania sądowego doszło do jakichkolwiek nieprawidłowości, które mogłyby doprowadzić do skazania niewinnego człowieka, przez pominięcie istotnych dowodów. Przede wszystkim wnioskodawca był obecny na wszystkich rozprawach przed Sądem Okręgowym i nic nie stało na przeszkodzie aby przedstawił dowody przemawiające na jego korzyść, skoro – jak twierdzi – zaniechał tego jego obrońca. W postępowaniu pierwszoinstancyjnym odbyły się dwie rozprawy (9 lutego 2021 r. k. 452 i 23 marca 2021 r. – k. 489), podczas których przesłuchano świadków zawnioskowanych przez wnioskodawcę. Analiza akt sprawy nie

potwierdziła również zasadności zastrzeżeń co do działań obrońców reprezentujących skazanego. Wyznaczona mu adwokat z urzędu E. N. zażądała zgody na widzenie z R. M., który wówczas przebywał w areszcie (k. 425). Przed pierwszą rozprawą główną złożyła wnioski dowodowe przez wezwanie i przesłuchanie na rozprawie świadków¹), których wskazał R. M., jako tych, którzy mogą przyczynić się do wyjaśnienia okoliczności zdarzenia (k. 439 v). Obrońca zamawiała też akta, zapoznawała się z nimi i robiła fotokopie, zarówno na etapie postępowania przygotowawczego (k. 10 akt II Kp 449/20) jak i sądowego (k. 447). Była też obecna podczas pierwszej czynności przed Sądem Okręgowym w dniu 9 lutego 2021 r. Przesłuchano wówczas większość świadków, o których wnioskował skazany. W dniu 23 lutego 2023 r. dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Białymstoku powiadomił Sąd o tymczasowym zawieszeniu adw. E. N. w czynnościach zawodowych oraz poinformował, że jej substytutem generalnym został ustanowiony adw. T. N., który w ten sposób wstąpił do sprawy R. M. W dniu 23 marca 2021 r. odbyła się druga rozprawa w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, podczas której przesłuchiwany był ostatni świadek w sprawie, także wezwany na wniosek skazanego oraz biegła. W czynności uczestniczył skazany i jego obrońca. Z protokołu wynika, że obrońca był zaangażowany w obronę, zadawał pytania świadkowi i biegłej dążąc do wyjaśnienia sprawy na korzyść swojego klienta. W postępowaniu odwoławczym R. M. nie stawiał się na rozprawę, pomimo że był prawidłowo zawiadomiony o terminie a z treści apelacji wniesionej przez jego obrońcę wynika, że podczas rozprawy odwoławczej roztrząsano właśnie kwestię prawidłowej oceny materiału dowodowego w sprawie.

Powyższe ustalenia pozwalały uznać, że wnioskodawca, żądając zdyskwalifikowania postępowania sądowego zakończonego skazaniem go, nie uprawdopodobnił nawet w najmniejszym stopniu istnienia podstaw *propter nova*, w gruncie rzeczy manifestując jedynie niezadowolenie z oceny dowodów, które legły u podstaw skazania go. W judykaturze ugruntowany jest pogląd, że oczywista bezzasadność wniosku o wznowienie postępowania sądowego wchodzi również w grę, gdy autor wniosku co prawda odwołuje się do określonej podstawy wznowieniowej przez jedynie formalne jej przywołanie, ale nie wskazuje, jakie konkretne okoliczności przemawiają za wznowieniem procesu (zob. post. SN z 12 kwietnia 2018r., III KO 25/18). I tak skoro R. M. wyraźnie dał do zrozumienia, że upatruje podstawy wznowienia procesu w przepisie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., ale zaniechał wskazania, nawet w sposób lakoniczny, jakie to nowe fakty lub dowody miałyby świadczyć o błędności zaskarżonego wyroku, to należało odmówić przyjęcia tego wniosku na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. Wyznaczanie w takiej sytuacji skazanemu obrońcy z urzędu byłoby postąpieniem całkowicie niecelowym.

Dlatego bez podejmowania dodatkowych czynności zmierzających do usunięcia braku formalnego związanego z przymusem adwokacko – radcowskim (art. 545 § 2 i 3 k.p.k.) oraz wymaganą w tych sprawach opłatą, należało odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

[SOP]

[ms]